

Příběh věčné optimistky

Bylo jaro, stromy kvetly a my jsme šly a byly jsme volné.

Příběhy našich sousedů

Paní Vítovcová

Scénář k audioreportáži

Zpracovaly: Natálie Kaštovská, Nikola Livoncová, Eliška Zitová

Paní Vítovcová se narodila v Praze v roce 1928 do židovské rodiny. Zažila docela klidné dětství. Žila s maminkou, tatínkem a sestrou.

„Chodila jsem normálně do školy. Tenkrát chodili děvčata zvlášť a kluci zvlášť a já jsem bydlela blízko školy, měla jsem to skoro naproti, takže jsem nemusela nějak brzo vstávat.“

V roce 1939 už ale pro Židy platila různá omezení.

„Nesměli chodit nakupovat, až odpoledne mezi 3. a 5. hodinou, když už v obchodech dohromady nic nebylo.“ „Teďka další věci byly, který jsme nesměli...nesměli jsme do kina, nesměli jsme do divadla, nesměli jsme na žádný veřejný koupaliště.“

Poté ale přišlo ještě něco horšího...transporty...

„My jsme byli zařazeni do transportu hned na začátku prosince roku čtyřicet jedna. My jsme byli asi druhej transport, kterej jel do Terezína.“

Dny v Terezíně plynuly a rodina často pozorovala, jak mnoho lidí nastupuje do dalších transportů neznámo kam.

„Napřed odjeli muži, ti odjeli v prvních třech transportech a řekli jim, že jedou na práci a že my přijedeme za nima. Můj tatínek, kterej byl na vojně a věděl jak to chodí, všude tak nám říkal: „Dobrovolně se nikam nehlaste a až bude konec války, tak já pro vás sem do Terezína přijedu a pojedeme domů.“ Ale my jsme byly zařazený teda moje maminka moje sestra a já hned do toho dalšího transportu, kterej odjížděl asi třetího nebo čtvrtýho října, ale my jsme měly vysoký transportní čísla, byly jsme jako rezerva, takže jsme neodjely a vrátily jsme se zpátky na naši ubytovnu. Jenomže jsme byly samozřejmě zařazeni hned do dalšího transportu, a to jsme dostaly nízký čísla 13, 14 a 15.“

Při cestě v transportu přes Drážďany paní Vítovcová zažila na vlastní kůži nálety. Když transport dorazil do Polska, nedostali ani napít.

„Byli jsme na cestě od pátku ráno, celou sobotu a na místo jsme dojeli v neděli v poledne osmýho, vyjžděli jsme šestýho, osmýho jsme přijeli a krátce předtím, než s náma ten vlak zastavil, tak protože lidi už potřebovali na ten záchod, tak někdo vyházel ty kufry do uličky a tam bylo na zdi napsáno : Konečná Auschwitz - takže jsme věděli, kam jedem.“

Když paní Vítovcová vystoupila v Osvětimi z vlaku, všimla si vězňů v pruhovaných oblecích a ti, včetně vojáků, pokřikovali na ostatní, ať jdou rychle ven z vlaku. Když všichni vyběhli, zařadili se do pětistupů, kde si paní Vítovcová s maminkou říkaly, že tam na ně třeba bude čekat tatínek.

„Jak jsme se nedívaly kolem sebe, tak jsme prostě přišly a tam stáli tři esesáci a ten jeden na mě udělal takhle a ukázal doprava, ale jim ne. Ještě tam s náma v tom pětistupu stála moje jedna vzdálená sestřenice a té to taky udělal a ona chtěla maminku vzít s sebou, ale tam někdo na ni zařval. Moje máma šla k tomu esesákovi a řekla mu, že jsem její dcera, jestli můžu jít s ní a on jí řekl táhni, no jak prostě... A to jsme se viděly naposledy.“

Paní Vítovcová si toho v Osvětimi i v pracovním táboře v Německu prožila hodně, ale nakonec přišlo vysvobození.

„Potom teda přišel konec války, to ty děvčata věděly, říkaly, slyšely jsme nějaký rány. A oni říkaly, že je to nájezd tanků a ty Němci začli utíkat. Utíkali pryč, jako směrem někam k Američanům. No a my jsme se radovaly, že je konec války.“

S ostatními dívkami odešla z tábora konečně na svobodu.

„Vzpomínala jsem na to, jako to nejkrásnější, co mě v životě potkalo. Bylo jaro, stromy kvetly a my jsme šly a byly jsme volní. Ještě jedna z nás někde ukradla takovej malej vozejček a my jsme si z nějakejch těch pytlů ušily jako baťohy a na ten vozejček jsme si je daly, každá tu svou deku-jo a ještě jsme něco ukradly v tý vile, co jsme se tam nastěhovaly. Já jako hloupá husa, tam našla bavlnky,-co se tím štuovaly, dneska už se to nedělalo... Jo a sebrala jsem tam kalhoty, takový ty Hitlerly krátký a nějakou košili, no protože ty moje hadry byly zavšivený.“

I přes velkou vzdálenost se paní Vítovcové podařilo dostat do svého rodného města Prahy.

„Přišla jsem domů, co jsme bydleli, kde bydleli-my jsme jim říkali teto a strejdo, ale to nebyli naši příbuzní, ale byli to známí mých rodičů - no tak jsem tam šla a zazvonila jsem a oni říkali, že s někým mluvili, kdo jim řekl, že se vracím domů no a řekli, kde máš ty druhý a to jsem teda opravdu začala brečet.“